



**NARODNA BANKA SRBIJE**

# **PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU**

**20–24. decembar 2021.**

**Sektor za monetarne i devizne operacije**  
Odeljenje za devizne rezerve  
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Decembar 2021.

# I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

## 1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

| Indeks                | Država           | Nivo indeksa<br>24.12.2021 | Promena u % |        |
|-----------------------|------------------|----------------------------|-------------|--------|
|                       |                  |                            | 1w          | YoY    |
| S&P 500*              | SAD              | 4.725,79                   | 2,28%       | 27,62% |
| Dow Jones Industrial* | SAD              | 35.950,56                  | 1,65%       | 19,04% |
| NASDAQ*               | SAD              | 15.653,37                  | 3,19%       | 22,25% |
| Dax 30*               | Nemačka          | 15.756,31                  | 1,45%       | 15,96% |
| CAC 40                | Francuska        | 7.086,58                   | 2,31%       | 28,33% |
| FTSE 100              | Velika Britanija | 7.372,10                   | 1,41%       | 13,38% |
| NIKKEI 225            | Japan            | 28.782,59                  | 0,83%       | 7,93%  |
| Shanghai Composite    | Kina             | 3.618,05                   | -0,39%      | 7,58%  |

Izvor: Bloomberg.

\* nivo indeksa na dan 23. 12. 2021.

## 1.3 Kretanja na FX tržištu

| EUR     |                 |        |        | USD     |                 |        |        |
|---------|-----------------|--------|--------|---------|-----------------|--------|--------|
| Kurs    | Promena EUR u % |        |        | Kurs    | Promena USD u % |        |        |
|         | 1w              | YoY    |        |         | 1w              | YoY    |        |
| EUR/USD | 1,1316          | 0,43%  | -7,12% | USD/EUR | 0,8837          | -0,42% | 7,68%  |
| EUR/GBP | 0,8447          | -0,60% | -6,14% | USD/GBP | 0,7464          | -1,01% | 1,03%  |
| EUR/CHF | 1,0402          | -0,06% | -4,24% | USD/CHF | 0,9194          | -0,45% | 3,11%  |
| EUR/JPY | 129,40          | 1,05%  | 2,46%  | USD/JPY | 114,35          | 0,62%  | 10,31% |
| EUR/CAD | 1,4505          | 0,19%  | -7,09% | USD/CAD | 1,2817          | -0,24% | 0,03%  |

Izvor: Bloomberg.

## 1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

|           |     | Nivo prinosa<br>u % | Promena u bp |      |
|-----------|-----|---------------------|--------------|------|
|           |     |                     | 1w           | YoY  |
| Nemačka   | 2y  | -0,69%              | 4,0          | 1,8  |
|           | 10y | -0,25%              | 12,8         | 29,5 |
| Francuska | 2y  | -0,70%              | -1,7         | -2,0 |
|           | 10y | 0,12%               | 14,9         | 43,3 |
| Španija   | 2y  | -0,60%              | 1,7          | 2,2  |
|           | 10y | 0,51%               | 17,2         | 43,4 |
| Italija   | 2y  | -0,12%              | 15,0         | 27,8 |
|           | 10y | 1,11%               | 21,7         | 52,8 |
| UK        | 2y  | 0,67%               | 15,8         | 79,0 |
|           | 10y | 0,93%               | 16,6         | 66,8 |
| SAD       | 2y  | 0,69%               | 5,0          | 57,1 |
|           | 10y | 1,49%               | 9,0          | 57,1 |
| Kanada    | 2y  | 0,98%               | 6,8          | 76,2 |
|           | 10y | 1,46%               | 14,1         | 74,2 |
| Japan     | 2y  | -0,10%              | 1,7          | 4,6  |
|           | 10y | 0,06%               | 1,7          | 4,9  |

Izvor: Bloomberg.

## 1.4 Kamatne stope na tržištu novca\*

| Ročnost | EUR      |                |      | USD      |                |      | GBP      |                |      | CHF      |                |      |
|---------|----------|----------------|------|----------|----------------|------|----------|----------------|------|----------|----------------|------|
|         | nivo u % | promena u b.p. |      | nivo u % | promena u b.p. |      | nivo u % | promena u b.p. |      | nivo u % | promena u b.p. |      |
|         |          | 1w             | YoY  |          | 1w             | YoY  |          | 1w             | YoY  |          | 1w             | YoY  |
| O/N     | -0,58%   | -0,4           | -2,5 | 0,05%    | 0,0            | -3,0 | 0,19%    | -0,1           | 14,5 | -0,70%   | 0,4            | 1,9  |
| 1M      | -0,62%   | -1,0           | -5,3 | 0,05%    | -0,3           | -2,5 | 0,19%    | -0,2           | -    | -0,70%   | 0,1            | 1,9  |
| 3M      | -0,59%   | -0,6           | -4,5 | 0,08%    | 1,1            | 0,8  | 0,32%    | 3,8            | -    | -0,71%   | 0,1            | 1,1  |
| 6M      | -0,54%   | 0,7            | -2,5 | 0,17%    | 3,0            | 11,3 | 0,49%    | 5,6            | -    | -0,71%   | 0,1            | -0,8 |
| 12M     | -0,49%   | 1,7            | 0,0  | 0,36%    | 4,4            | -    | 0,77%    | 9,6            | -    | -0,72%   | 0,0            | -2,5 |

\* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

## 1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka\*

|                             | RKS (u %) | Poslednja<br>promena (u p.p.) | Datum<br>promene | Naredni<br>sastanak | Očekivanje<br>RKS za Q1 (u %) |
|-----------------------------|-----------|-------------------------------|------------------|---------------------|-------------------------------|
| Evropska centralna banka    | -0,5      | -0,10                         | 12.09.19.        | 03.02.22.           | -0,50                         |
| Federalne rezerve SAD       | 0,00-0,25 | -1,00                         | 15.03.20.        | 26.01.22.           | 0,00-0,25                     |
| Banka Engleske              | 0,25      | 0,15                          | 16.12.21.        | 03.02.22.           | 0,50                          |
| Banka Kanade                | 0,25      | -0,50                         | 27.03.20.        | 26.01.22.           | 0,25                          |
| Švajcarska nacionalna banka | -0,75     | -0,50                         | 15.01.15.        | 24.03.22.           | -0,75                         |

\* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

## Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,43% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1235 do 1,1344 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1267 do 1,1337 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom nedelje obim trgovanja je bio smanjen, uz nisku volatilitnost kursa i drugih cena na tržištu, pred božićne praznike u zemljama koje Božić proslavljaju po gregorijanskom kalendaru, a na formiranje cena uticalo je i zatvaranje pozicija investitora pred kraj godine. Na vrednosti valutnih parova najviše su uticale vesti o novoj omikron varijanti virusa korona i promeni sentimenta investitora u vezi s tim.

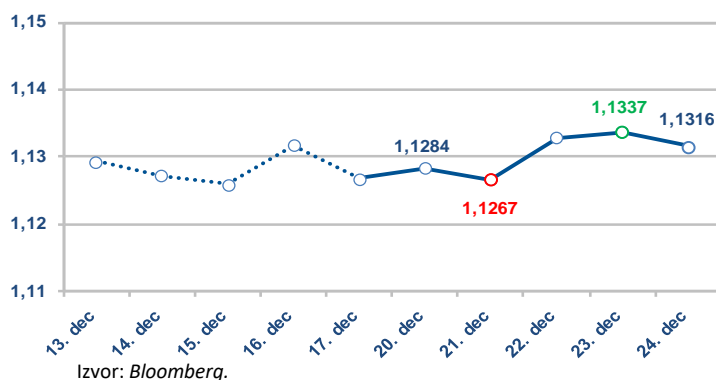
Početkom nedelje dolar je oslabio prema evru i drugim valutama usled pada prinosa državnih obveznica SAD, nakon što je senator Džo Menčini u nedelju izjavio da neće podržati usvajanje zakonskog paketa o socijalnoj zaštiti i klimatskim promenama u vrednosti od 1,75 hiljada milijardi dolara, poznat pod nazivom *Build Back Better*, koji predstavlja okosnicu ekonomske agende predsednika Bajdena, kao i usled sve veće zabrinutosti oko širenja omikron varijante virusa korona. Glas Menčina bio je ključan, jer su se demokrate nadale da će usvojiti zakon pre Božića, sa odnosom 51 prema 50, uz presudni glas potpredsednice Kamale Haris. Nakon ovoga, *Goldman Saks* je smanjio tromesečne prognoze rasta BDP-a SAD za sledeću godinu. Pored toga, na pogoršanje sentimenta investitora uticala je zabrinutost da bi nove restriktivne mere mogle biti uvedene, posebno u Evropi, nakon što je tokom vikenda objavljeno da je Holandija uvela mere zatvaranja, a slično se razmatra i u Italiji.

**U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,43%.**

U utorak je sentiment na tržištu poboljšán, zbog povećanog optimizma tržišnih učesnika da omikron varijanta virusa neće imati znatnije negativne posledice po privredni rast, odnosno usled očekivanja brzog oporavka tokom 2022. godine, zbog čega su prinosi državnih obveznica razvijenih zemalja zabeležili nešto veći rast, kao i cene akcija, a dolar je oslabio u odnosu na rizičnije valute, poput australijskog dolara i britanske funte, ali je ojačao prema evru.

Naredna dva dana sklonost ka riziku kod investitora nastavila je da se povećava, usled sve manje zabrinutosti oko omikron varijante i većeg optimizma u pogledu ekonomskih izgleda. Tome su doprinele i izjave dva proizvođača vakcina da su njihove vakcine delotvorne protiv omikron varijante, kao i podaci iz V. Britanije koji ukazuju na proporcionalno manji broj hospitalizacija u odnosu na delta varijantu. U takvim uslovima rizičnije valute, ovog puta uključujući i evro, nastavile su da dobijaju na vrednosti u odnosu na dolar.

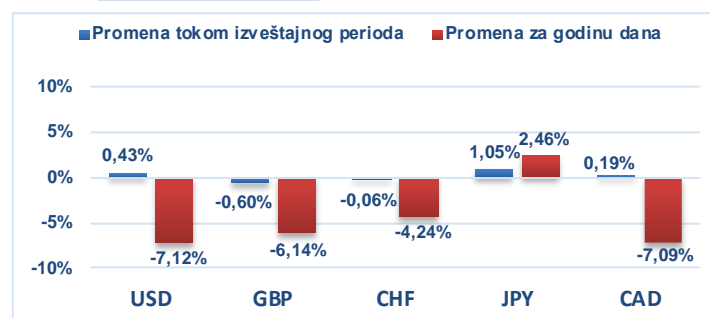
### 1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda



### 1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana



### 1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute



Pored toga, objavljeni ekonomski podaci za SAD pokazali su da je poverenje potrošača dodatno povećano u decembru, broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti zadržan je na niskom nivou od 205 hiljada, dok je lična potrošnja zabeležila solidan rast. Ipak, inflatorni pritisci su nastavili da se pojačavaju, pa je stopa rasta *PCE* deflatora u novembru iznosila 5,7% za poslednju godinu dana, što je najviši nivo od 1982. godine. U petak je zbog praznika u mnogim zemljama bio neradni dan, pa su tržišta u tim zemljama bila zatvorena, a dolar je tokom dana blago ojačao prema evru.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1316 američkih dolara za evro.

## Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajnog perioda porasli su duž cele krive prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za 5 b.p. (na 0,69%), a prinos desetogodišnje obveznice za 9 b.p. (na 1,49%).

Na smanjenu tražnju za sigurnom aktivom tokom nedelje najviše je uticalo smanjenje neizvesnosti u pogledu nove varijante virusa, odnosno povećani izgledi da omikron varijanta neće imati znatnije negativne posledice po privredni rast, kao i dalji rast inflatornih pritisaka i očekivani brzi oporavak ekonomije tokom 2022. godine.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema konačnoj proceni za treće tromesečje, ponovo je revidirana naviše, na 2,3%, sa 2,0%, koliko je iznosila preliminarna procena, a nakon rasta od 6,7% u drugom i 6,3% u prvom tromesečju ove godine. Kombinacija porasta broja zaraženih virusom korona, problema u globalnim lancima snabdevanja, koji su uticali na nedostatak određenih sirovina i gotovih proizvoda, i nedostatak radne snage uticali su na usporavanje ekonomske aktivnosti u trećem tromesečju. Stopa rasta u trećem tromesečju je najniža od drugog tromesečja prošle godine, kada je zabeležena rekordna kontrakcija u jeku epidemije. **BDP SAD sada je za oko 1,5% iznad nivoa pre početka epidemije.** U četvrtom tromesečju može se očekivati stopa rasta BDP-a od oko 6%, odnosno 5,6% za celu ovu godinu, dok bi u narednoj godini rast mogao usporiti na oko 4%, što je i dalje znatno iznad potencijalne stope rasta (procenjena na 1,8%).

Ministarstvo trgovine SAD saopštilo je da je deficit tekućeg računa u SAD u trećem tromesečju porastao 8,3%, na 214,8 milijardi dolara, dostigavši petnaestogodišnji maksimum. Do ovog povećanja došlo je usled rekordnog povećanja uvoza, pošto su preduzeća požurila da popune iscrpljene zalihe zbog jake tražnje i da se zaštite od problema s poremećajem u snabdevanju. Deficit tekućeg računa u trećem tromesečju iznosio je 3,7% američkog BDP-a, u odnosu na 3,5% u drugom tromesečju.

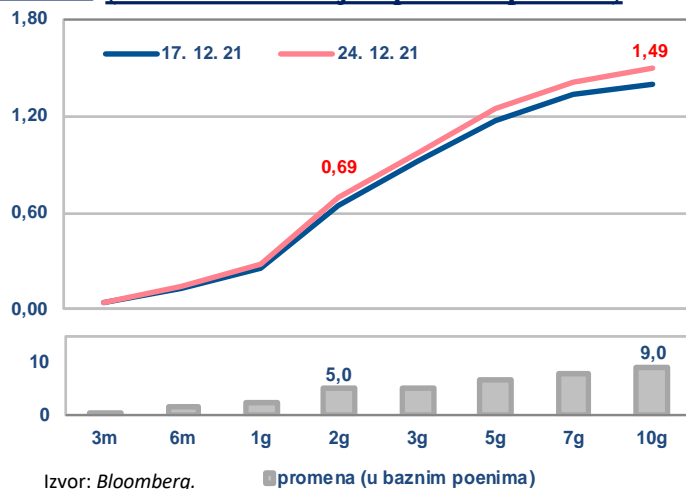
**Stopa rasta BDP-a u trećem tromesečju iznosila je 2,3%, BDP SAD je oko 1,5% iznad nivoa pre pandemije.**

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u novembru je iznosila 0,6% u odnosu na prethodni mesec, nakon 0,7% u oktobru (revidirano sa 0,6%), odnosno 5,7% za poslednju godinu dana, što je najviši nivo od 1982. godine, nakon 5,1% na kraju oktobra (revidirano sa 5,0%), a oba podatka bila su u skladu sa očekivanjima. Bazni PCE indeks, koji isključuje cene hrane i energenata i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, povećan je za 0,5%, kao i u oktobru (revidirano sa 0,4%), odnosno za 4,7% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je najviši nivo od 1983. godine, nakon 4,2% na kraju oktobra (revidirano sa 4,1%), i oba pokazatelja su bila nešto iznad očekivanja. Podaci ukazuju na to da su inflatorni pritisci u SAD nastavili da se pojačavaju, jer su i dalje vrlo izraženi poremećaji u lancima snabdevanja, kao i poteškoće u angažovanju dodatnih radnika, vršeci pritisak na dalji rast troškova kod preduzeća i njihovih cena.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku protekle nedelje (koja se završila 18. decembra) iznosio je 205 hiljada, u skladu sa očekivanjima i nepromenjeno u odnosu na prethodnu nedelju (revidirano sa 206 hiljada). Nivo prijava je generalno u skladu sa nivoima pre pandemije, ukazujući da se tržište rada nalazi blizu pune zaposlenosti.

1.9

### Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)



1.10

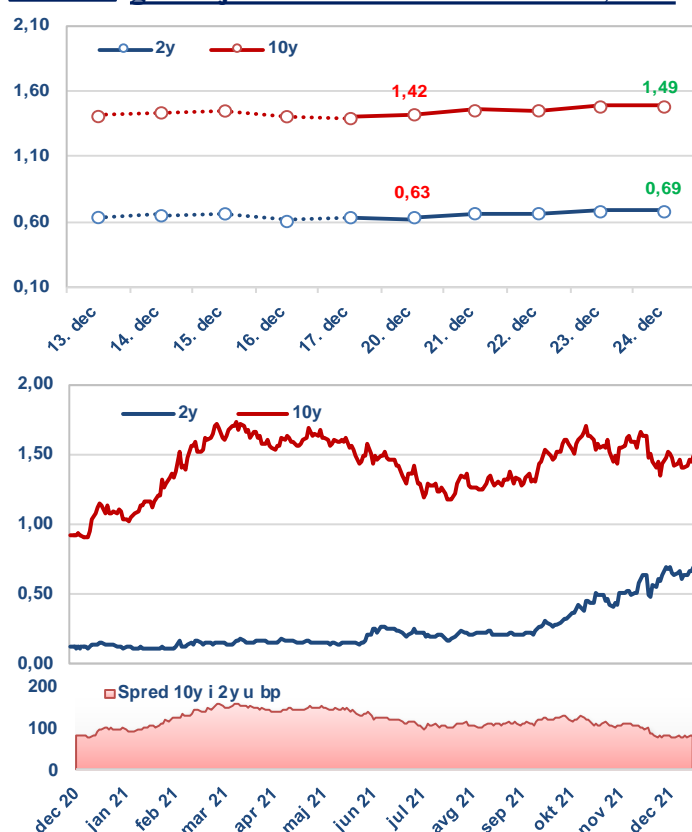
### Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

| Indikator   | Period | Očekivani podatak | Aktuelni podatak | Prethodni podatak |
|---|--------|-------------------|------------------|-------------------|
| Stopa rasta PCE deflatora, G/G                              | Nov    | 5,7%              | 5,7%             | 5,1%              |
| Stopa rasta BDP, anualizovano, TT, finalno                  | 3T     | 2,1%              | 2,3%             | 2,1%              |
| Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u 000 | 18.Dec | 205               | 205              | 205               |

Izvor: Bloomberg.

1.11

### Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %





## Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani, uz veći rast prinosa obveznica duže ročnosti. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 4 b.p., na -0,69%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 13 b.p., na -0,25%. Rast prinosa posledica je manje zabrinutosti na tržištu u vezi sa omikron varijantom virusa, odnosno očekivanja da ona neće bitnije uticati na odluke vodećih centralnih banaka u pravcu restriktivnije monetarne politike. Rast beleže i prinosi obveznica veoma kratkog roka, čime je delimično korigovan pad usled veće tražnje za ovim instrumentima pred kraj godine.

Potpredsednik ECB de Gindos rekao je da inflacija neće biti onoliko privremena koliko se ranije očekivalo. ECB očekuje usporavanje inflacije na nivo ispod cilja tokom 2023. i 2024. godine, ali je neizvesnost značajna. Predsednik Bundesbanke Vajdman rekao je da su rizici za stopu inflacije okrenuti naviše, i u Nemačkoj i u zoni evra u celini, dodajući da kreatori monetarne politike ne bi trebalo da ignorišu ove rizike, već moraju da budu na oprezu. Guverner centralne banke Belgije Vunš rekao je da je cilj inflacije „praktično” postignut i da njega zabrinjava što ECB ne prepoznaje u dovoljnoj meri problem sa inflacijom u svetu i drugačije reaguje u odnosu na druge centralne banke. Guverner centralne banke Austrije Holcman izjavio je da bi završetak kupovine obveznica, ukoliko očekivana inflacija bude blizu ili iznad 2% u 2023. i 2024, predstavljao snažan signal da će doći do povećanja kamatnih stopa u naredna dva tromesečja. Guverner centralne banke Slovačke Kazimir izjavio je da bi se zona evra mogla suočiti s višim nivoima inflacije duže vreme. Guverner centralne banke Francuske de Galo izjavio je da je privreda zona evra blizu vrhunca inflacije i da očekuje povratak ka normalni u 2023. i 2024. godini, uz bolji, balansirani inflacioni režim, kao pre finansijske krize 2008. godine, sa inflacijom oko 2% u proseku.

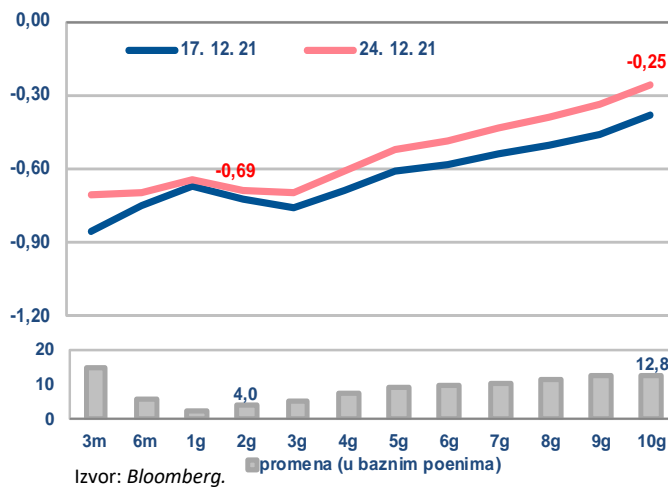
Predsednik ECB-a Kristin Lagard rekla je da će inflacija u zoni evro usporiti tokom sledeće godine i da će se spustiti ispod cilja od 2% 2023. i 2024. Ona je rekla da ima „još posla na tome i mi ćemo to uraditi, a spremni smo da delujemo na ovaj ili onaj način”. Ona je takođe rekla da su uspešne kampanje vakcinacije omogućile oporavak i da su „izgledi za privredni rast jaki u narednim godinama”.

**Više članova ECB-a izrazilo je zabrinutost da bi se inflacija mogla zadržati na višem nivou duže vreme.**

Nemački kancelar Šolc i ministar finansija Linder nominovali su Joakima Nagela za novog predsednika Bundesbanke, koji će na tom mestu zameniti Jensa Vajdmana. Joakim Nagel bivši je član upravnog odbora Bundesbanke, radio je u nemačkoj razvojnoj agenciji KfW, a od 2020. nalazi se na mestu zamenika direktora za bankarstvo u BIS-u. Očekuje se da Nagel obezbedi kontinuitet politike Bundesbanke. Jens Vajdman krajem godine, na lični zahtev, napušta mesto guvernera, na kome se nalazio od 2011. godine i tokom svog mandata bio veliki kritičar ultraekspanzivne monetarne politike ECB-a.

Gfk indeks poverenja potrošača u Nemačkoj za januar je smanjen na -6,8 (očekivano -2,7), sa -1,8 u decembru (revidirano sa -1,6), što ukazuje na dalje pogoršanje sentimenta među potrošačima početkom sledeće godine, usled širenja omikron soja virusa korona.

### 1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja sa početka perioda)

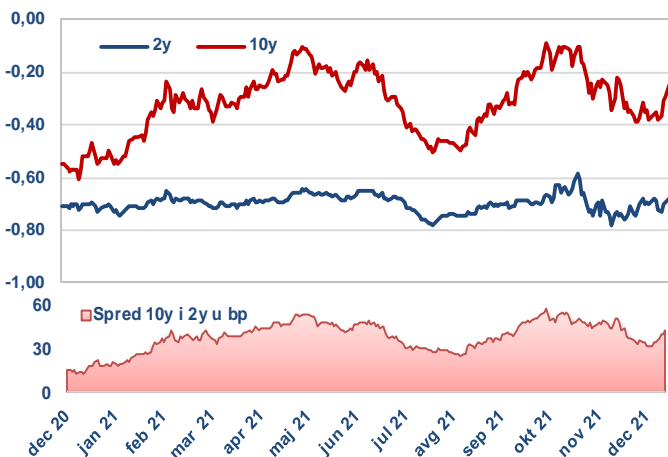
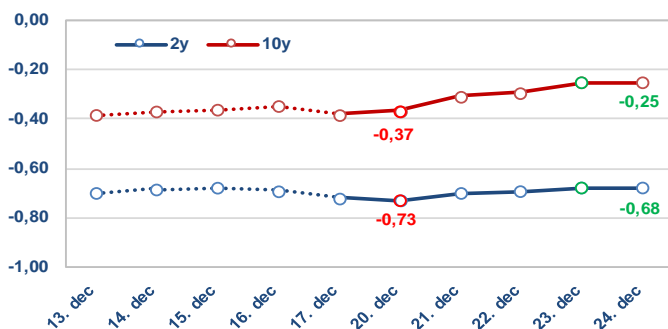


### 1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

| Indikator                                    | Period | Očekivani podatak | Aktuelni podatak | Prethodni podatak |
|--|--------|-------------------|------------------|-------------------|
| Poverenje potrošača, zona evra, preliminarno | Dec    | -8,3              | -8,3             | -6,8              |
| Gfk indeks poverenja potrošača, Nemačka      | Jan    | -2,7              | -6,8             | -1,8              |
| Proizivačke cene, Francuska, M/M             | Nov    | -                 | 3,5%             | 2,9%              |

Izvor: Bloomberg.

### 1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %



## II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

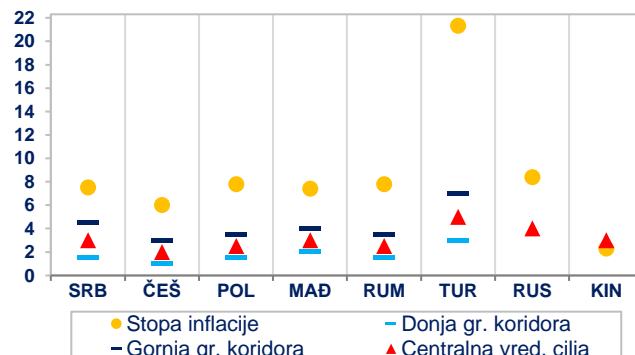
### Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

|                | RKS (u %) | Promena (u p.p.) | Datum promene | Naredni sastanak | Očekivanje (Q1, %)* |
|----------------|-----------|------------------|---------------|------------------|---------------------|
| Srbija (NBS)   | 1,00      | -0,25            | 10.12.20      | 13.1.22          | 1,30                |
| Češka (CNB)    | 3,75      | 1,00             | 22.12.21      | 3.2.22           | -                   |
| Poljska (NBP)  | 1,75      | 0,50             | 8.12.21       | 12.1.22          | 2,40                |
| Mađarska (MNB) | 2,40      | 0,30             | 14.12.21      | 25.1.22          | 2,90                |
| Rumunija (NBR) | 1,75      | 0,25             | 9.11.21       | 10.1.22          | 2,40                |
| Turska (CBRT)  | 14,00     | -1,00            | 16.12.21      | 20.1.22          | 14,05               |
| Rusija (CBR)   | 8,50      | 1,00             | 17.12.21      | 11.2.22          | 8,45                |
| Kina (PBoC)    | 4,35      | -0,25            | 23.10.15      | n/a              | 4,30                |

Izvor: Bloomberg / \* TI 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

### Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)



Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

## Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Češke (CNB), na sastanku Monetarnog odbora, povećala je referentnu kamatnu stopu za 100 b.p., na nivo od 3,75%. Nakon povećanja, referentna stopa nalazi se na najvišem nivou u poslednjih 13 godina. Odluka o povećanju u obimu od 100 b.p. premašila je očekivanja tržišta – tržišni učesnici većinom su očekivali povećanje od 75 b.p. Stopa na kreditne olakšice i stopa na depozitne olakšice takođe su povećane za po 100 b.p., na nivo od 4,75% i 2,75%, respektivno. Povećanje referentne stope predstavlja njeno peto uzastopno povećanje od juna ove godine. Od početka godine, ukupno povećanje referentne stope CNB-a iznosi 350 b.p. Predstavnicima CNB-a istakli su da bi očekivana stopa inflacije u Češkoj mogla da bude znatnije revidirana naviše prilikom objave sledećih projekcija CNB-a, pri čemu ističu i da je CNB spremna da nastavi ciklus povećanja referentne stope, kao i da bi ona već na sledećem sastanku mogla da dostigne ili čak i premaši nivo od 4%. Inflatorni pritisci u Češkoj jačaju u uslovima dobrih uslova na tržištu rada i uskih grla u lancima snabdevanja, koji stvaraju pritisak na dalji rast cena. Guverner CNB Jirži Rusnok nakon sastanka izjavio je da na povišenu stopu inflacije utiču i jaki eksterni pritisci, kao i da su uslovi na tržištu rada pooštreni više nego što je očekivano.

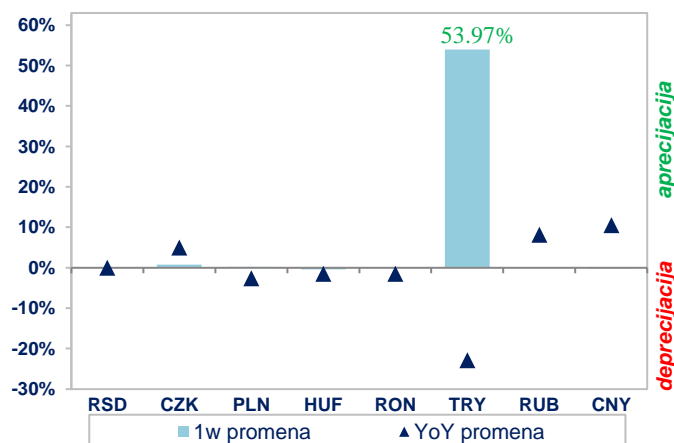
Centralna banka Kine (PBoC) smanjila je stopu 1Y Loan Prime Rate (kamatna stopa po kojoj 18 kineskih banaka odobrava zajmove svojim najboljim klijentima) za 5 b.p., na nivo od 3,8%, što je prvo smanjenje ove stope od aprila prošle godine. S druge strane, 5Y LPR (koja predstavlja referentnu stopu za hipotekarne zajmove u Kini) zadržana je na nepromenjenom nivou od 4,65%.

Centralna banka Mađarske (MNB) povećala je stopu na jedonedeljne depozite za dodatnih 20 b.p., na nivo od 3,8%, što je u skladu sa očekivanjem tržišta. Ovo je šesto uzastopno povećanje stope na jedonedeljne depozite MNB (efektivne stope) u prethodnih šest nedelja (ukupno povećanje iznosi 200 b.p.). Odluka je doneta u uslovima povišene stope inflacije, koja je u novembru zabeležila nivo od 7,4% YoY, čime je dostigla najviši nivo u prethodnih 14 godina.

U utorak, 21. decembra, zabeleženo je snažno jačanje lire i njen oporavak nakon istorijski najveće deprecijacije. Do jačanja dolazi nakon što je predsednik Turske Erdogan izjavio da planira veći broj mera koje uključuju i programe koji se odnose na zaštitu štednje od fluktuacije lire.

2.3

### Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru



Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

### Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna deset godina)

| Emitent (dospeće) | Prinos (u %) | Promena u b.p. |        |
|-------------------|--------------|----------------|--------|
|                   |              | 1w             | YoY    |
| Srbija (2032)     | 4,200        | -7,0           | 75,0   |
| Češka (2031)      | 2,778        | 13,0           | 154,7  |
| Poljska (2030)    | 3,495        | 33,2           | 224,2  |
| Mađarska (2033)   | 4,440        | 6,8            | 234,5  |
| Rumunija (2030)   | 5,165        | 1,2            | 219,9  |
| Turska (2031)     | 22,710       | 104,0          | 1024,0 |
| Rusija (2030)     | 8,470        | 3,0            | 252,0  |
| Kina (2030)       | 2,821        | -7,1           | -40,4  |

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

## III Kretanja na tržištima zlata i nafte

### Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 0,30% i kretala se u rasponu od 1.787,52 do 1.810,26 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

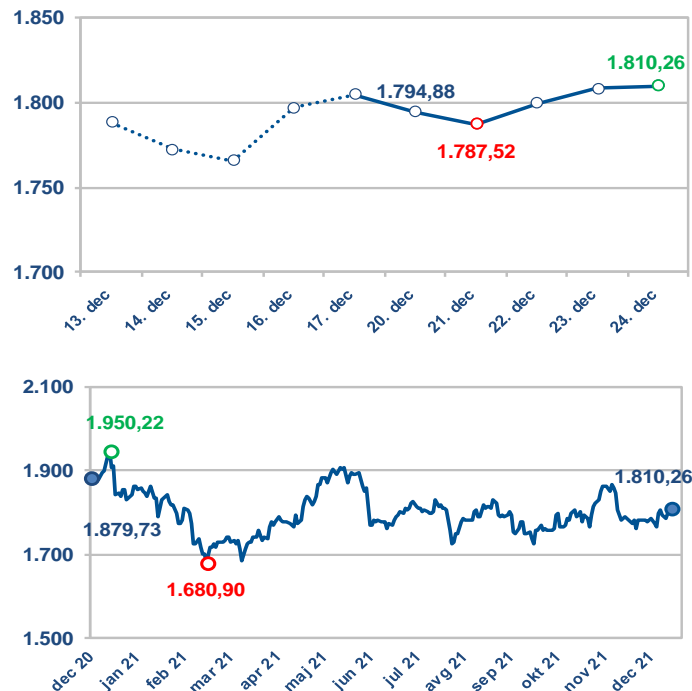
Na rast cene zlata, tokom posmatranog perioda, uticali su: pad vrednosti američkog dolara; geopolitičke tenzije zbog gomilanja ruskih vojnih trupa na granici sa Ukrajinom; SAD su zapretila Rusiji „sankcijama kakve do sada nisu videne” ako Ukrajina bude napadnuta, iako Putin negira da se planira invazija; zabrinutost tržišnih učesnika oko povećanja inflatornih pritisaka (i dalje su izraženi poremećaji u lancima snabdevanja, kao i poteškoće u angažovanju dodatnih radnika, što vrši pritisak na dalji rast troškova kod preduzeća i cena njihovih proizvoda).

**Cena zlata je porasla za 0,30% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.810,26 USD/Oz.**

Na pad cene zlata uticali su: informacija *Moderne* da dodatna doza njihove vakcine znatno povećava zaštitu od novog soja virusa; povećanje stopa prinosa na dugoročne državne obveznice SAD; izjave pojedinih članova FED-a u pravcu zatezanja monetarne politike, uz mogućnosti podizanja nivoa referentne kamate već u martu po okončanju programa otkupa obveznica (srednja *Dot Plot* prognoza predviđa tri povećanja u 2022. i dodatna tri u 2023).

3.1

#### Zlato (dnevni podaci, USD po unci)



Izvor: Bloomberg.

### Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent je porasla za 4,30% i kretala se u rasponu od 71,37 do 76,04 USD/bbl (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

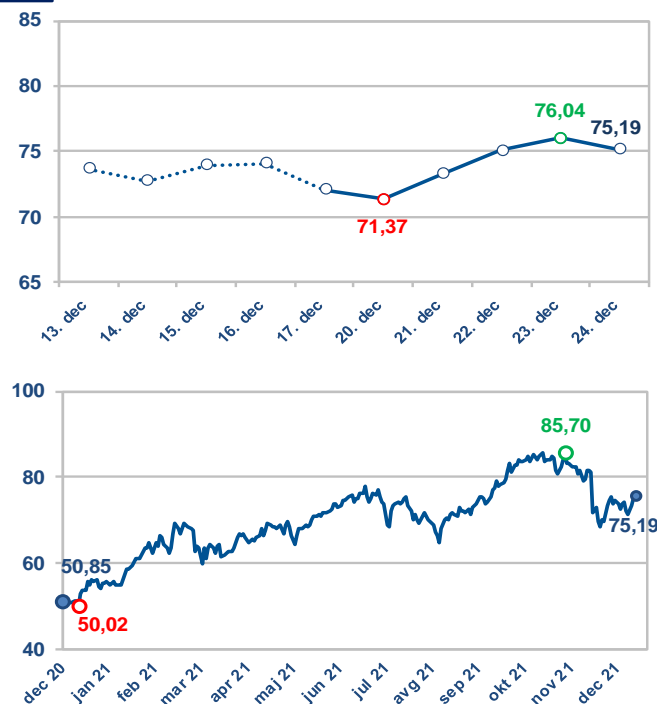
Na rast cena nafte, u posmatranoj nedelji, uticali su: znaci da bi i najgori efekti omikron soja virusa korona mogli lakše biti obuzdani nego što se ranije strahovalo, čak i pored ograničenja putovanja koja su uvedena u pojedinim zemaljama zbog porasta nivoa infekcije; vesti da V. Britanija i Australija neće ulaziti u zatvaranje svojih ekonomija iako se suočavaju sa izuzetno visokim brojem zaraženih; odobrenje upotrebe leka farmaceutске kuće *Pfizer* kao zaštite od omikron soja virusa korona; očekivanja da će na sastanku 4. januara *OPEC* povećati proizvodnju za 400.000 barela dnevno, kako je ranije dogovoreno; izveštaji Agencije za informacije o energetici (*EIA*) i Američkog instituta za naftu (*API*) o znatnijem padu nivoa zaliha nafte u SAD.

**Cena nafte je porasla za 4,30% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 75,19 USD/bbl.**

Na pad cena nafte, tokom posmatrane nedelje, uticali su: saopštenje Međunarodne agencije za energetiku (*IAE*) da bi omikron soj virusa korona mogao da poremeti oporavak globalne potražnje za naftom; otkazivanje brojnih avio- letova u SAD zbog širenja omikron soja virusa; povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, na najviši nivo od aprila 2020, prema podacima američke kompanije *Baker Hughes*.

3.2

#### Cena nafte tipa brent (USD po barelu)



Izvor: Bloomberg.